

**GAUTENG DEPARTMENT OF EDUCATION /
GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS
SENIOR CERTIFICATE EXAMINATION /
SENIORsertifikaat-Eksamen**

**HOTELKEEPING AND CATERING SG
HOTELHOUDING EN SPYSENIERING SG**

POSSIBLE ANSWERS OCT / NOV 2006

SECTION A / AFDELING A

ANSWER SHEET / ANTWOORDBLAD

N.B. Please **staple** this page to the inside of the front cover of your answer book on completion
L.W. Kram asseblief hierdie bladsy voor in jou antwoordboek vas wanneer jy dit voltooi het.

Examination number / Eksamennommer:

1.1				
1.1.1	☒ A	B	C	D
1.1.2	☒ A	B	C	D
1.1.3	A	B	☒ C	D
1.1.4	A	B	☒ C	D
1.1.5	A	☒ B	C	D
1.1.6	A	☒ B	C	D
1.1.7	☒ A	B	C	D
1.1.8	☒ A	B	C	D
1.1.9	A	B	C	☒ D
1.1.10	A	B	C	☒ D
1.1.11	☒ A	B	C	D
1.1.12	A	☒ B	C	D
(20)				

1.3		
1.3.1	B, E	(2)
1.3.2	B, D, F	(3)
1.3.3	A, B, D, F	(4)
1.3.4	B, D, F, H	(4)
(13)		

1.4		
1.4.1	C	(1)
1.4.2	D	(1)
1.4.3	F	(1)
1.4.4	A	(1)
(4)		

1.2		
1.2.1	Pommes Marquise / Aartappelnessies	(1)
1.2.2	Portugal	(1)
1.2.3	Kersie	(1)
1.2.4	Blindbak	(1)
1.2.5	Filodeeg	(1)
1.2.6	Choux pasta	(1)
1.2.7	Buitespyseniers	(1)
(7)		

1.5		
1.5.1	D	(1)
1.5.2	A	(1)
1.5.3	E	(1)
1.5.4	C	(1)
(4)		

1.6		
1.6.1	C	(1)
1.6.2	F	(1)

TOTAAL VIR AFDELING A: [50]

**AFDELING B
KULINÈRE STUDIES**

VRAAG 2

2.1 Spyskaarte

2.1.1 SPYNSKAARTTIPES	2.1.2 (a) GEREGTE	2.1.2 (b) VOORBEREIDINGSTYD
A. Table d'hôte (1)	? Beperkte keuse tussen geregte (1)	Geregte gereed op ? spesifieke tyd (1)
B. ? la carte (1)	Lys van geregte is spesifiek (1)	Voorbereidingstyd is nodig vir elke geregt (1)

(6)

2.2 Aankoopvoorwaardes: lewendige oesters

- Toe doppeü is ? teken van varsheid ü
- Oesters voel swaar, ü omdat dit gevul is met water. ü

2x2=(4)

2.3 Canapés: geverf met aspiek gedurende voorbereiding

- Voorbereiding van canapés is tydrowend.
- ? Dun lagie aspiek verhoed dat die canapés uitdroog.

(2)

2.4 Bykomstighede: Bedien met slakke

- Geurige sous bv. knoffelsous. ü
- Vars bruinbrood met botterü

(2)

2.5 2.5.1 Rooi wyn: bedien in wynmandjies

- Hou die sediment wat gevorm word ü onder in die bottel. ü

(2)

2.5.2 Kurk van rooiwyn: verwijder

- Rooiwyn moet asemhaal
- Geur ontwikkel ten volle.

(2)

2.6 Hantering van glase: Skink

2.6.1 Moet nooit die wynglas van die tafel oplig nie.

2.6.2 Lig die bierglas op en hou dit effens skuins en skink.

(1)

2.7 2.7.1 Tipe wyn

- A: Vonkelwyn / sjampanje
- B: Witwyn
- C: Rooiwyn

(3)

2.7.2 Hoofklas: van die wyn

- Natuurlike wyn (1)

2.7.3 Vlakke: gevul

- Glas B: 2/3 vol of $\frac{3}{4}$ vol (Cape Wine Academy information)
- Glas C: $\frac{1}{2}$ vol (2)

2.8 Kultivar wat gebruik word om 2/3 van vonkelwyn te maak.

- Point Noir (1)

2.9 Apéritifs: term op ? tipiese Suid-Afrikaanse wynlys

- ? Drankie wat voor ? maaltyd bedien kan word. (1)

2.10 Flor: eienskappe van sjerrie

- ? Spesifieke tipe gislaag
- Verskyn en verdwyn later weer tydens die fermentasieproses. (2)

[30]

VRAAG 3

3.1 3.1.1 Term: Skaldeer

- Verhit melk, maar moenie kook nie (1)

3.1.2 A. Lintstadium (stap 2)

- Klits eiergele en strooisuiker tot die mengsel glad is ü en aaneenlopend vloeい van die lepel of ballonklitser in 'n aaneenlopende lint. Ü (2)

B. Moenie kook nie

- Kook benadeel die stollingsvermoë van gelatien.
- Gelatien verloor gelleringseienskap wanneer kook. (1)

3.1.3 Ontvorm

- Spoel die opdienbord onder koue water af.
- Help om die vorm na die regte posisie te skuif.
- Bedek vorm met ? bord, draai, skud, liggies om te ontvorm / Gebruik vingerpunt om kante los te maak (3)

- 3.1.4 Verskille: Charlotte russe en Charlotte muscovite
 Charlotte russe
- Vorm uitgevoer met suikerbroodvingersü versier met room,
 glansvrugte en versuikerde blommeü Enige twee (2)
- Charlotte muscovite
- Vorm uitgevoer met rooi jellie
  - Om te ontvorm, druk vinnig in warm water (2)
- 3.2 Chemiese proses: bakpoeier met bygevoegde vog
- Suur (kremetart) üen alkalie (koeksoda) reageer. ü
  - Koolsuurgas (C_2) word vrygestel ü (3)
- 3.3 3.3.1 Deeg: meet bestanddele akkuraat af
- Verkeerde verhoudingsü verander die eienskappe van deeg
 heeltemal. ü (2)
- 3.3.2 Deeg: meng die bestanddele met ? mes.
- Mes bly kouer as jou hande
  - Deeg bly kouer en stywer (2)
- 3.3.3 Deeg: hanteer die deeg so min as moontlik
- Hitte van jou handeü sal die smeer in die deeg laat smelt. ü (2)
- 3.4 3.4.1 Funksies: sout
- Verbeter smaak
  - Kontroleer die fermenteringsproses
  - Versterk die gluten
  - Dra by tot fyn tekstuur Enige drie (3)
- 3.4.2 Funksies: suiker
- Goeie voedselbron vir gis
  - Dra by tot smaak en geur van brood
  - Verbeter die kleur van die kors.
  - Dra by tot bruin kleur Enige drie (3)
- 3.5 Traditionele geregte:
- 3.5.1 Goulash
- 'n Stowegeregt gemaak van blokkies beesvleis en uie, gegeur met paprika en tamatiesous
  - Bedien met klein aartappels of gnocchi (2)

3.5.2 Sushi

- Vis, toegerol in rys en seewier.
- Word met sojasous bedien

(2)
[30]

VRAAG 4

4.1 Al dente

- Gaarmaak van groente tot sag maar ferm

(2)

4.2 Berg aartappels en motiever

- Stoor in dik papiersakke / donker plekke / goed geventileer / 4 – 8° C
- Lig en hitte
- Aartappels word groen

(3)

4.3 Kollageen: Effek van klamhitte

- Kollageen breek af tot gelatien

(1)

4.4 4.4.1 Rypmakingsproses van vleis

- Spierproteïene breek af ū as gevolg van ensiemwerking. ū

(2)

4.4.2 Rypgemaakte vleis: voordele

- Sagter vleis
- Sappiger vleis

(2)

4.5 4.5.1 nr. 13

(1)

4.5.2 nr. 11 – Lende
nr. 12 – Kruis

(2)

4.5.3 nr. 11 – fyntekstuur
nr. 12 – growwe tekstuur

(2)

4.5.4 Chateaubriand

(1)

4.5.5 Gebruike:

- Ontbeen en vasgebind
- Kruisskyf
- Kebabs

(3)

4.6 Groenterepies:

- Voorkoms en geur bevorder

(2)

4.7 4.7.1 Clouté-ui in

- Naeltjies word in uie gesteek ü vir geur ü (2)

4.7.2 Stip sous met botter

- Verhoed dat ? velletjie bo-op die sous vorm (1)

4.8 Souse en verdikkers

4.8.1	4.8.2
Warm souse	Verdikkingsmiddel
Béchamel (1)	Witroux (1)
Velouté (1)	Blonde roux (1)
Espagnole (1)	Bruinroux (1)

(6)
[30]**TOTAAL VIR AFDELING B: [90]**

**AFDELING C
HOTELORGANISASIE**

VRAAG 5

5.1 Nagouditering: tussen 23:00 en 7:00

- Min aankomste en transaksies gedurende die tyd.
- Noodsaaklik om rekeninge te kontroleer voordat gaste die volgendeoggend die hotel verlaat. (2)

5.2 5.2.1 Kontinentale plan

- Akkommodasie
- Bed-en-ontbytinstansies (2)

5.2.2 *Demi pension*

- Kamer
- Ontbyt
- Een hoofmaaltyd per dag (3)

5.2.3 Alles-insluitende tarief

- ? Aantal hoteldienste word deur een prys gedek
- Akkommodasie / bed, ontbyt, middagete, aandete
- Oggend en middagtee
- Die gebruik van konferensiefasilitete (4)

5.3 5.3.1 Wildreservate

- Kruger Nasionale Park
  - Leeupark
  - Pilansberg
- Enige ander moontlike wildreservate (3)

5.3.2 Berge

- Tafelberg
  - Drakensberg
  - Swartberge
- Enige ander moontlike berg (3)

5.4 ASATA

AFKORTING	5.4.1 VERDUIDELIKING	5.4.2 HOOFDOEL
ASATA	Assosiasie van Suid-Afrikaanse Reisagentskappe (1)	Kwaliteit diens aan kliënte (1)

(2)

5.5 Driepuntprop:bedrading identifiseer kleure

	5.5.1	5.5.2
A.	Neutraal ü – Blou ü	
B.	Aarddraad ü – Groen-geel ü	
C.	Lewendig ü – Bruin ü	(6)

5.6.1 Waardevolle verlore items: personeel rapporteer verliese aan

- Bestuurder (1)

5.6.2 Waardevolle verlore items: stap om te neem wanneer eienaar nie opgespoor kan word nie

- Kontak die polisie (1)

5.7 Stappe in behandeling: ligte brandwonde

- Spoel die wond af onder lopende koue water
  - Moenie die blase stukkend steek nie
  - Bedek die wonde met steriele verband
  - Raadpleeg ? dokter
  - Moenie van tradisionele heling / boererate gebruik maak nie enige drie (3)
- [30]

VRAAG 6

6.1 Departemente: om te koördineer met

- Sekuriteit
  - Instandhouding
  - Ontvangs
  - Restaurant
- (4)

6.2 Pligte van die huisportier (lyfkneg)

- Sien om na die gaste se klere
  - Was matte
  - Gordyne afhaal en ophang
  - Skuif meubels rond
  - Aanvulling van store
  - Skoonmaak van trapreeëlings
  - Ander toepaslike take.
- Enige vier (4)

6.3 Aantal kamers:

6.3.1 Groot hotelle – 400 kamers (400 of meer)

6.3.2 Medium hotelle – 150 kamers (120 – 200)

6.3.3 Klein hotelle – 50 kamers of minder (3)

6.4 Sjefs met betrekking tot die *partie sisteem*:

6.4.1 Uitvoerende sjef

- Chef de cuisine
- (1)

6.4.2 Roostersjef

- Chef rôtisseur
- (1)

6.5 Kurkfooi

- Fooi wat aan die restaurant betaal word, wanneer gaste hulle eie drank bring.
  - Fooi word betaal vir die oopmaak van die bottels
  - Gebruik glase van die instansie.
- (3)

6.6 Redes vir ? onregverdige afdanking

- Staking: ü Deelname van ? werknemer aan vakbondaktiwiteite soos bv. stakings ü
  - Afgedank en verlaat perseel: ü Geen voorafgaande waarskuwing of kennisgewing nie. ü
  - Engels na Frans as taal: ü Onregverdige diskriminasie ten opsigte van taal. ü
- (3)

6.7 Alkohol

- Enige spiritus of drank
  - Bevat meer as 2% alkohol
- (2)

6.8 Tafeldek:

- A – Engelse bedieningstyl
  - B – Buffetbedieningstyl
- (1) (1)

6.9 Mees algemene bedieningstyl en motiveer

6.9.1 Bordbediening(1)

6.9.2 Verseker goeie porsiekontrole

- Diens is vinnig en doeltreffend
  - Sjefs beoefen hulle vaardighede om aantreklike borde op te dien.
- (3)
[30]

TOTAAL VIR AFDELING C: **[60]****TOTAAL:** **200**